

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prednesené 15. júla 2021¹

Vec C-123/20

Ferrari SpA
proti
Mansory Design & Holding GmbH,
WH

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dizajn Spoločenstva – Nariadenie (ES) č. 6/2002 – Nezapísaný dizajn Spoločenstva – Vonkajšia úprava časti výrobku (*partial design*) – Článok 3 písm. a) – Časť zložená z prvkov karosérie športového vozidla – Formálna podmienka získania ochrany – Sprístupnenie verejnosti – Článok 11 ods. 2 – Zverejnenie celkových pohľadov na vozidlo“

I. Úvod

1. Prejednávaný návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), sa týka výkladu nariadenia (ES) č. 6/2002 o dizajnoch spoločenstva².
2. Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorý vedie spoločnosť Ferrari SpA proti spoločnosti Mansory Design & Holding GmbH (ďalej len „Mansory Design“) a jej konateľovi WH.
3. Mansory Design vyrába a predáva sady individualizovaného príslušenstva (nazývané „tuningové sady“), ktoré majú priblížiť vzhľad Ferrari 488 GTB vzhľadu (prestížnejšieho) Ferrari FXX K.
4. Ferrari podala žalobu pre porušenie práv proti spoločnosti Mansory Design a jej konateľovi, pričom tvrdila, že došlo ku kopírovaniu viacerých nezapísaných dizajnov Spoločenstva v zmysle článku 1 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 6/2002, ktorých je údajne majiteľom.
5. Okrem záujmu, ktorý táto vec vzbudí u milovníkov športových vozidiel, jej právny význam spočíva v tom, že predmetom dizajnu Spoločenstva, na ktorý sa v prvom rade odvoláva Ferrari, nie je celková vonkajšia úprava FXX K, ale vonkajšia úprava *časti tohto vozidla* zloženej

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² Nariadenie Rady z 12. decembra 2001 (Ú. v. ES L 3, 2002, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142).

z niektorých prvkov karosérie. Vnútroštátny súd tak žiada Súdny dvor, aby bezprecedentne rozhodol o podmienkach, za ktorých môže byť vonkajšia úprava časti výrobku – alebo *partial design* (čiastočný dizajn) – chránená ako nezapísaný dizajn Spoločenstva.

6. V tomto rámci vzniká na jednej strane otázka, či v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 na účely takejto ochrany musí byť vonkajšia úprava časti výrobku osobitne sprístupnená alebo či je v tejto súvislosti postačujúce sprístupnenie dizajnu tohto výrobku ako celku. Vo veci samej totiž Ferrari uverejnila iba niekoľko celkových pohľadov na svoj model FXX K, čo podľa nej predstavuje aj sprístupnenie nárokovanej dizajnu prvkov karosérie.

7. Na druhej strane treba určiť, či na to, aby vonkajšia úprava časti výrobku mohla byť predmetom osobitného dizajnu Spoločenstva, odlišného od dizajnu Spoločenstva, ktorý prípadne chráni vonkajšiu úpravu tohto výrobku zohľadňovaného ako celok, musí táto vonkajšia úprava vykazovať určitú samostatnosť vo vzťahu k celkovému tvaru. Vo veci samej bolo totiž spoločnosti Ferrari vytýkané, že sa domáhala práva vyplývajúceho z dizajnu k ľubovoľne vymedzenej časti FXX K.

8. V týchto návrhoch vysvetlím na jednej strane, že sprístupnenie celkového dizajnu výrobku verejnosti v zmysle článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 má za následok aj sprístupnenie dizajnu časti tohto výrobku, pokiaľ dizajn tejto časti možno počas sprístupnenia jasne identifikovať. Na druhej strane vysvetlím dôvody, pre ktoré podľa môjho názoru vonkajšia úprava časti výrobku môže byť sama osebe predmetom dizajnu Spoločenstva, odlišného od dizajnu Spoločenstva, ktorý prípadne chráni vonkajšiu úpravu výrobku zohľadňovaného ako celok, pokiaľ je táto vonkajšia úprava v súlade so samotnou definíciou „dizajnu“ upravenou v článku 3 písm. a) tohto nariadenia vymedzená osobitnými líniami, obrysami, farbami, tvarmi alebo textúrou, v dôsledku ktorých ju možno identifikovať ako takú.

II. Právny rámec

9. Odôvodnenia 16, 17, 21 a 25 nariadenia č. 6/2002 uvádzajú:

„(16) Niektoré [sektory priemyslu Únie] vytvárajú veľké počty dizajnov pre výrobky často s krátkym trhovým životom, kde ochrana bez prekážky zápisných formalít je výhodou a dĺžka ochrany má menšiu závažnosť. Na druhej strane, existujú priemyselné sektory, ktoré si cenia výhody zápisu z dôvodu väčšej právnej istoty, ktorú poskytuje, a ktoré vyžadujú možnosť dlhodobejšej ochrany zodpovedajúcej predvídateľnému trhovému životu ich produktov.

(17) Toto vyžaduje dve formy ochrany, kde jedna forma je krátkodobý nezapísaný dizajn a druhá forma je dlhodobý zapísaný dizajn.

...

(21) Výlučná povaha práva udeleného zapísaným dizajnom spoločenstva je v zhode s jeho väčšou právnou istotou. Je však vhodné, aby nezapísaný dizajn spoločenstva predstavoval právo iba na zabránenie kopírovania. Ochrana by sa tým nemohla rozšíriť na výrobky s dizajnom, ktoré sú výsledkom dizajnu, ku ktorému nezávisle dospel iný pôvodca. Toto právo by sa tiež malo rozšíriť na obchod s výrobkami, ktoré znamenajú porušovanie dizajnov.

...

(25) Pre tie sektory priemyslu, ktoré vytvárajú veľké množstvá dizajnov s pravdepodobným krátkym životom počas krátkych období, z ktorých iba niektoré sa napokon komerčne využijú, je výhodný nezapísaný dizajn spoločensva...”

10. Článok 1 tohto nariadenia, nazvaný „Dizajn spoločensva“, v odseku 2 písm. a) uvádza:

„Dizajn sa chráni:

a) ‚nezapísaným dizajnom spoločensva‘, ak je sprístupnený verejnosti spôsobom, ktorý je stanovený v tomto nariadení;“

11. Článok 3 uvedeného nariadenia, nazvaný „Definície“, stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia:

a) ‚dizajn‘ znamená vonkajšiu úpravu celku alebo časti výrobku, ktorá vyplýva zo znakov najmä línií, obrysov, farieb, tvaru, textúry a/alebo materiálov samotného výrobku a/alebo jeho zdobenía;

b) ‚výrobok‘ znamená akýkoľvek priemyselný alebo remeselný predmet vrátane, okrem iného, častí určených na zloženie do výsledného zloženého výrobku, balenia, úpravy, grafických symbolov a typografického písma, s výnimkou počítačových programov;

c) ‚zložený výrobok‘ znamená výrobok, ktorý sa skladá z viacerých častí, ktoré sa môžu nahradiť, pričom sa umožňuje rozobratie a opätovné zostavenie výrobku.“

12. Článok 4 toho istého nariadenia, nazvaný „Podmienky ochrany“, v odsekoch 1 a 2 uvádza:

„1. Dizajn je chránený dizajnom spoločensva, ak je nový a má osobitý charakter.

2. Dizajn použitý alebo stelesnený vo výrobku, ktorý predstavuje súčasť zloženého výrobku, sa považuje za nový s osobitým charakterom iba vtedy, ak:

a) súčasť po začlenení do zloženého výrobku zostáva viditeľná počas bežného užívania zloženého výrobku; a

b) samotné viditeľné znaky súčasti samy osebe spĺňajú podmienky týkajúce sa novosti a osobitého charakteru.“

13. Článok 6 nariadenia č. 6/2002, nazvaný „Osobitý charakter“, stanovuje:

„1. O dizajne platí, že má osobitý charakter, ak celkový dojem, ktorý vyvoláva u informovaného užívateľa, sa odlišuje od celkového dojmu vyvolaného u takéhoto užívateľa akýmkoľvek iným dizajnom, ktorý už bol sprístupnený verejnosti:

a) v prípade nezapísaného dizajnu spoločensva, pred dňom, kedy sa dizajn, pre ktorý sa žiada ochrana, po prvý raz sprístupnil verejnosti;

...”

14. Článok 11 tohto nariadenia, nazvaný „Začiatok a doba trvania ochrany nezapísaného dizajnu spoločenstva“, stanovuje:

„1. Dizajn, ktorý spĺňa požiadavky podľa oddielu 1, je chránený nezapísaným dizajnom spoločenstva počas obdobia troch rokov odo dňa, kedy sa dizajn po prvý raz sprístupnil verejnosti v rámci [Únie].

2. Na účely odseku 1 o dizajne platí, že sa sprístupnil verejnosti v rámci [Únie], ak sa uverejnil, vystavil alebo použil pri obchodovaní, alebo inak sprístupnil verejnosti takým spôsobom, že počas bežného obchodovania sa tieto udalosti stali známymi kruhom, ktoré sa špecializujú na daný sektor a pôsobia v rámci [Únie]. O dizajne však neplatí, že sa sprístupnil verejnosti, ak sa sprístupnil tretej osobe pod výslovnou alebo predpokladanou podmienkou dôvernosti.“

15. Podľa článku 19 uvedeného nariadenia, nazvaného „Práva vyplývajúce z dizajnu spoločenstva“:

„1. Majiteľ zapísaného dizajnu spoločenstva má výlučné právo využívať ho a brániť akejkoľvek tretej strane, ktorá nemá jeho súhlas, aby dizajn využívala. Vyššie uvedené využívanie sa vzťahuje najmä na vytvorenie, ponúkanie, uvedenie na trh, dovoz, vývoz alebo používanie výrobku, na ktorom je dizajn použitý, alebo na ktorom je dizajn stelesnený, alebo skladovanie tohto výrobku pre takéto účely.

2. Nezapísaný dizajn spoločenstva však majiteľovi udeľuje právo zabrániť konaniam uvedeným v odseku 1 iba vtedy, ak napadnuté využívanie vyplýva z kopírovania chráneného dizajnu.

Napadnuté využívanie sa nepovažuje za kopírovanie chráneného dizajnu, ak je výsledkom nezávislej tvorby pôvodcu, o ktorom je primerané sa nazdávať, že si nebol vedomý dizajnu, ktorý sprístupnil verejnosti majiteľ dizajnu.

...“

III. Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

16. Ferrari, ktorá má sídlo v Taliansku, vyrába pretekárske a športové automobily. Jej model najvyššej triedy – FXX K, ktorý nemá povolenie na prevádzku na cestných komunikáciách, je určený len na jazdu na pretekárskom okruhu.

17. Ferrari predstavila model FXX K po prvý raz verejnosti v tlačovej správe z 2. decembra 2014. Táto správa obsahovala tieto dve fotografie zobrazujúce bočný a čelný pohľad na vozidlo:

18. Ferrari FXX K, vyrobené v obmedzenom počte kusov, existuje v dvoch modelových variantoch, ktoré sa odlišujú iba farbou prvku v tvare písmena „V“ nachádzajúceho sa na kapote. V prvom modelovom variante znázornenom na fotografiách zobrazených vyššie, je toto „V“ čiernej farby s výnimkou dolného cípu, ktorý má rovnaké zafarbenie, ako je základná farba vozidla. V druhom modelovom variante je toto „V“ celé čierne.

19. Mansory Design, ktorej konateľom je WH, je podnikom, ktorý sa zaoberá úpravou (tzv. „tuning“) luxusných automobilov. Mansory Design a WH sú usadení v Nemecku. Od roku 2016 táto spoločnosť vyrába a predáva sady individualizovaného príslušenstva (nazývané „tuningové sady“), ktoré majú upraviť vzhľad Ferrari 488 GTB (model schválený na prevádzku na cestných komunikáciách, vyrábaný sériovo a dostupný od roku 2015) tak, aby sa podobal vzhľadu Ferrari FXX K.

20. Mansory Design tak ponúka viacero „tuningových sád“, ktoré umožňujú prestavbu Ferrari 488 GTB: „Front kit“, „Rear kit“, „Side set“, „Roof cover“ a „Rear wing“. Okrem toho ponúka dve verzie „Front kit“, ktoré odrážajú dva modelové varianty Ferrari FXX K: v prvej verzii je „V“ na kapote čierne s výnimkou jeho dolného cípu, zatiaľ čo v druhej verzii je celé čierne.

21. Pri úplnej prestavbe Ferrari 488 GTB sa vymení väčšina viditeľného vzhľadu karosérie. V marci 2016 na medzinárodnom autosalóne v Ženeve (Švajčiarsko) Mansory Design predstavila vozidlo po tejto prestavbe pod označením Mansory Siracusa 4XX.

22. Ferrari sa domnieva, že predaj týchto „tuningových sád“ spoločnosťou Mansory Design predstavuje porušenie práv vyplývajúcich z jedného alebo viacerých nezapísaných dizajnov Spoločenstva, ktorých je majiteľom.

23. V prvom rade Ferrari tvrdila, že predaj sady „Front kit“ porušuje prvý nezapísaný dizajn Spoločenstva, ktorý sa vzťahuje na vonkajšiu úpravu časti jej modelu FXX K zloženej z prvku v tvare písmena „V“ na kapote, z prvku v tvare plutvy, ktorý vyčnieva zo stredu tohto prvého prvku a smeruje pozdĺžne („Strake“), z dvojvrstvého predného spojlera zabudovaného do nárazníka a zo stredového vertikálneho prepojavacieho mostíka, ktorý spája predný spojler s kapotou. Táto časť je vnímaná ako celok, ktorý definuje individuálne „tvárové črty“ tohto vozidla a zároveň pripomína lietadlo alebo vozidlo Formuly 1. Podľa Ferrari tento nezapísaný dizajn Spoločenstva vznikol v čase zverejnenia tlačovej správy z 2. decembra 2014.

24. Subsidiárne Ferrari tvrdila, že je majiteľom druhého nezapísaného dizajnu Spoločenstva vzťahujúceho sa na vonkajšiu úpravu dvojvrstvého predného spojlera, ktorý vznikol v čase zverejnenia tejto tlačovej správy alebo najneskôr v čase zverejnenia filmu s názvom *Ferrari FXX K – The Making Of*, ku ktorému došlo 3. apríla 2015 a ktorý Mansory Design rovnako porušila predajom svojich sád „Front kit“.

25. Ešte subsidiárnejšie založila Ferrari svoju žalobu na treťom nezapísanom dizajne Spoločenstva vzťahujúcom sa na vzhľad Ferrari FXX K ako celku tak, ako bol odhalený na inej fotografii vozidla v diagonálnom pohľade, ktorá sa tiež nachádzala v tlačovej správe z 2. decembra 2014.

26. V prípade „sád“ ponúkaných na predaj na území Spolkovej republiky Nemecko Ferrari uplatňuje aj práva vyplývajúce z ochrany pred napodobňovaním podľa predpisov o nekalej súťaži.

27. V prvostupňovom konaní Ferrari navrhla uloženie povinnosti ukončiť v celej Európskej únii výrobu, ponuky na predaj, uvádzanie na trh, dovoz, vývoz, používanie alebo držbu sporného príslušenstva a podala viaceré súvisiace návrhy (poskytnutie účtovných dokumentov, stiahnutie výrobkov z obehu a ich zničenie, poskytnutie náhrady škody v peniazoch). Landgericht (krajinský súd, Nemecko) tieto návrhy zamietol v celom rozsahu.

28. Na odvolacom súde Ferrari uviedla, že jej návrhy na ukončenie protiprávneho správania, ako aj jej návrhy na stiahnutie výrobkov z obehu a ich zničenie sa v rozsahu, v akom sa zakladali na právach vyplývajúcich z uvádzaných dizajnov Spoločenstva, stali bezpredmetné z dôvodu, že 3. decembra 2017 uplynula doba platnosti daných práv.³ Ferrari naopak trvala najmä na návrhoch na náhradu škody.

29. Odvolací súd zamietol návrhy spoločnosti Ferrari. Rozhodol najmä, že návrhy podané touto spoločnosťou na základe údajných nezapísaných dizajnov Spoločenstva sú nedôvodné. Podľa tohto súdu prvý nárokováný dizajn Spoločenstva, vzťahujúci sa na časť Ferrari FXX K opísanú v bode 23 vyššie, neexistoval, keďže Ferrari nepreukázala, že bola splnená minimálna požiadavka „určitej samostatnosti“ a „určitej ucelenosti tvaru“. Táto spoločnosť jednoducho odkázala na ľubovoľne vymedzenú časť vozidla. Druhý dizajn Spoločenstva, na ktorý uplatňovala nárok Ferrari, vzťahujúci sa na vonkajšiu úpravu dvojvrstvého predného spojlera, rovnako neexistoval z dôvodu, že tiež nespĺňal podmienku „ucelenosti tvaru“. Tretí dizajn vzťahujúci sa na celkový vzhľad Ferrari FXX K, skutočne existuje, ale Mansory Design ho neporušila.

30. Ferrari teda podala opravný prostriedok „Revision“, ktorý Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) vyhlásil za prípustný. Tento súd sa domnieva, že pokiaľ ide o návrhy založené na porušení práv údajne vyplývajúcich z nezapísaných dizajnov Spoločenstva, na ktoré uplatňuje nárok Ferrari, výsledok konania o tomto opravnom prostriedku závisí od výkladu nariadenia č. 6/2002.

31. Konkrétnejšie treba objasniť podmienky, za ktorých vonkajšia úprava časti výrobku môže v súlade s týmto nariadením požívať ochranu ako nezapísaný dizajn Spoločenstva.

32. V tomto rámci sa vnútroštátny súd pýta na jednej strane na to, či sprístupnenie vyobrazenia výrobku ako celku verejnosti v zmysle článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 znamená aj sprístupnenie dizajnu častí tohto výrobku.

³ Pozri v tejto súvislosti článok 11 ods. 1 nariadenia č. 6/2002, prevzatý do bodu 14 vyššie.

33. Ak je to tak, vnútroštátny súd sa na druhej strane pýta, či na to, aby vonkajšia úprava časti výrobku mohla predstavovať osobitný dizajn, odlišný od celkového dizajnu tohto výrobku, musí vykazovať tak, ako rozhodol odvolací súd, „určitú samostatnosť a „určitú ucelenosť tvaru“, ktoré umožňujú konštatovať, že vonkajšia úprava tejto časti úplne nesplýva s vonkajšou úpravou uvedeného výrobku a naopak vyvoláva celkový dojem, ktorý je nezávislý od celkového tvaru.

34. Za týchto okolností Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Môžu sprístupnením celkového vyobrazenia výrobku verejnosti podľa článku 11 ods. 1 a článku 11 ods. 2 prvej vety nariadenia (ES) č. 6/2002 vzniknúť nezapísané dizajny Spoločenstva týkajúce sa jednotlivých častí tohto výrobku?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

Aké právne kritérium sa má použiť v rámci skúmania osobitého charakteru podľa článku 4 ods. 2 písm. b) a článku 6 ods. 1 nariadenia č. 6/2002 pri zisťovaní celkového dojmu v prípade súčasti, ktorá sa – ako napríklad časť karosérie vozidla – začlení do zloženého výrobku? Možno prikladať rozhodujúci význam najmä tomu, či vonkajšia úprava tejto súčasti z pohľadu informovaného užívateľa úplne nesplýva s vonkajšou úpravou zloženého výrobku, ale jej tvar je do určitej miery samostatný a ucelený, čo umožňuje konštatovať celkový estetický dojem, ktorý je nezávislý od celkového tvaru?“

35. Návrh na začatie prejudiciálneho konania z 30. januára 2020 bol zapísaný do registra v kancelárii Súdného dvora 4. marca 2020. Ferrari, Mansory Design, česká vláda, talianska vláda, poľská vláda a Európska komisia podali písomné pripomienky. Títo účastníci konania a dotknuté osoby tiež písomne odpovedali na otázky položené Súdnym dvorom 15. januára 2021.

IV. Analýza

36. Ako sa uvádza v jeho článku 1, nariadenie č. 6/2002 upravuje dve kategórie jednotných právnych titulov: „zapísaný dizajn Spoločenstva“ a „nezapísaný dizajn Spoločenstva“. Hmotnoprávne podmienky získania ochrany sú rovnaké pre oba tieto tituly. V súlade s článkom 4 ods. 1 tohto nariadenia musí byť dotknutý dizajn predovšetkým „nový“ a mať „osobitý charakter“. Naopak formálne podmienky, ktoré sa uplatňujú na tieto dizajny, sú odlišné. Získanie „zapísaného dizajnu Spoločenstva“ z povahy veci vyžaduje podanie prihlášky. Naopak dizajn môže byť chránený ako „nezapísaný dizajn Spoločenstva“, keď bol sprístupnený verejnosti spôsobom, ktorý je stanovený v článku 11 ods. 2 uvedeného nariadenia.⁴

37. V tomto prípade sa v konaní o žalobe pre porušenie práv, podanej proti spoločnosti Mansory Design a jej konateľovi WH, Ferrari dovoľáva rôznych *nezapísaných* dizajnov Spoločenstva. Ako som uviedol v úvode týchto návrhov, osobitosťou prejednávanej veci je, že žalobkyňa vo veci samej si okrem iného⁵ uplatňuje nárok na takýto dizajn Spoločenstva k *vonkajšej úprave časti* vozidla Ferrari FXX K zloženej z viacerých prvkov karosérie, a to, pre pripomenutie, z prvku v tvare písmena „V“ na kapote, z prvku v tvare plutvy, ktorý vyčnieva zo stredu tohto prvého prvku

⁴ Pozri článok 1 ods. 2 písm. a) a b) nariadenia č. 6/2002.

⁵ V týchto návrhoch použijem ako skutkový predpoklad pre moju analýzu dizajn uvádzaný spoločnosťou Ferrari v prvom rade na podporu jej návrhov a ponechám stranou dizajny uvádzané subsidiárne, pokiaľ ich nebude nevyhnutné spomenúť.

a smeruje pozdĺžne („Strake“), z dvojvrstvového predného spojlera zabudovaného do nárazníka a zo stredového vertikálneho prepojovacieho mostíka, ktorý spája predný spojler s kapotou.⁶ Táto spoločnosť teda tvrdí, že má práva k tomu, čo sa bežne nazýva *partial design* (čiastočný dizajn).

38. Ako zdôrazňuje vnútroštátny súd, niet pochybností o tom, že podľa nariadenia č. 6/2002 vonkajšia úprava iba časti výrobku môže byť sama osebe predmetom nezapísaného dizajnu Spoločenstva.

39. „Dizajny“, ktoré môžu byť predmetom takého právneho titulu, sú totiž definované v článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 ako „vonkajši[a] úprav[a] celku *alebo časti výrobku*, ktorá vyplýva zo znakov najmä línií, obrysov, farieb, tvaru, textúry a/alebo materiálov samotného výrobku a/alebo jeho zdobenía“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

40. Napriek tomu na jednej strane, ako som uviedol v bode 36 vyššie, na to, aby vonkajšia úprava časti výrobku mohla byť chránená ako nezapísaný dizajn Spoločenstva, musela byť sprístupnená verejnosti v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002.

41. Vo veci samej však Ferrari zverejnila iba celkové pohľady na Ferrari FXX K.⁷ Vnútroštátny súd sa preto vo svojej prvej otázke pýta, či na splnenie podmienky sprístupnenia uvedenej v článku 11, mala táto spoločnosť *osobitne sprístupniť* dizajn časti karosérie, pre ktorý požaduje ochranu. V časti A vysvetlím, prečo to podľa môjho názoru tak nie je.

42. Na druhej strane sa tento súd vo svojej druhej otázke pýta, či na to, aby vonkajšia úprava časti výrobku mohla byť predmetom dizajnu Spoločenstva, musí vykazovať „určitú ucelenosť“ a „určitú samostatnosť“ vo vzťahu k celkovej vonkajšej úprave výrobku. Stručne povedané, uvedený súd sa pýta, či treba určitým spôsobom obmedziť možnosť pôvodcu rozdeliť vonkajšiu úpravu jeho výrobku na jednotlivé časti, z ktorých každá požíva samostatnú ochranu. Túto náročnú problematiku preskúmam v časti B.

43. Predtým však musím vyjasniť posledný bod. Hoci vnútroštátny súd odkázal vo svojej prvej otázke a v odôvodnení svojho rozhodnutia na pojem „časť výrobku“, ktorý je uvedený v článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002, rovnako uviedol, že prvky karosérie Ferrari FXX K, o ktoré ide vo veci samej, predstavujú „súčasti zloženého výrobku“ v zmysle článku 3 písm. c) a článku 4 ods. 2 tohto nariadenia.

44. Pripomínam, že v rozsudku Acacia a D'Amato⁸ Súdny dvor spresnil, že keďže v nariadení č. 6/2002 chýba definícia, pod pojmom „súčasti zloženého výrobku“ sa rozumejú viaceré zložky určené na zloženie do jedného zloženého priemyselného alebo remeselného predmetu, ktoré sa môžu nahradiť, pričom sa umožňuje rozobratie a opätovné zostavenie takéhoto predmetu, bez ktorých by takýto zložený výrobok nemohol byť bežne užívaný.

45. Rozhodol tak, že disk motorového vozidla treba považovať za „súčasť zloženého výrobku“, keďže takýto disk je časťou zloženého výrobku, ktorým je automobil, bez ktorej nemôže byť tento výrobok bežne užívaný.⁹

⁶ Pozri bod 23 vyššie.

⁷ Pozri bod 17 vyššie.

⁸ Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-397/16 a C-435/16, EU:C:2017:992, bod 65).

⁹ Pozri rozsudok z 20. decembra 2017, Acacia a D'Amato (C-397/16 a C-435/16, EU:C:2017:992, bod 66).

46. Podľa môjho názoru treba aj prvky karosérie považovať za „súčasti zloženého výrobku“, ak po prvé tieto prvky možno nahradiť a po druhé ich existencia je nevyhnutná na bežné užívanie dotknutého vozidla.

47. Ferrari však spochybnila túto kvalifikáciu „súčastí“ v zmysle článku 3 písm. c) a článku 4 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 z dôvodu, že prvky karosérie, na ktoré sa vzťahujú dizajny, o ktorých ide vo veci samej, nespĺňajú tieto kritériá.

48. Zjavne neprináleží Súdnu dvoru, aby vyriešil túto otázku, ktorá je súčasťou posúdenia skutkového stavu. V prípade potreby bude toto overenie úlohou vnútroštátneho súdu.

49. Na otázku Súdneho dvora v tejto súvislosti sa však účastníci a vedľajší účastníci konania zhodli na tom, že odpoveď na uvedenú otázku nemá rozhodujúci význam pre odpoveď na otázky položené vnútroštátnym súdom.

50. Ako totiž v podstate podotýkajú Ferrari a poľská vláda, „dizajn“ v zmysle článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 môže spočívať vo vonkajšej úprave tak výrobku, ako aj časti výrobku, vrátane súčasti zloženého výrobku alebo dokonca časti takejto súčasti.

51. Pre otázky položené v prejednávanej veci je teda podľa môjho názoru dôležité iba to, že Ferrari sa odvoláva na vonkajšiu úpravu „časti výrobku“ ako na nezapísaný dizajn Spoločenstva. Skutočnosť, či je tento výrobok „zložený“ a či sa daná časť skladá z prvkov zodpovedajúcich definícii „súčastí“ zloženého výrobku, nie je naopak rozhodujúca na účely odpovede na tieto otázky. V nasledujúcich bodoch preto budem odkazovať hlavne na pojmy „výrobok“ a „časť výrobku“.

A. O sprístupnení dizajnov častí výrobku verejnosti v zmysle článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 (prvá otázka)

52. Vnútroštátny súd sa vo svojej prvej otázke v podstate pýta, či sa článok 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 má vykladať v tom zmysle, že sprístupnenie celkového dizajnu výrobku, ako je napríklad vonkajšia úprava vozidla, verejnosti, môže mať za následok to, že je verejnosti sprístupnený aj dizajn časti tohto výrobku, ako je napríklad vonkajšia úprava niektorých prvkov karosérie tohto vozidla, a prípadne, za akých podmienok.

53. Vo veci samej vnútroštátny súd uviedol, že tým, že Ferrari zverejnila dva celkové pohľady na jej model FXX K, sprístupnila verejnosti v zmysle článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 dizajn tohto vozidla ako celku. Podmienky stanovené v tomto ustanovení sú teda v prípade tohto dizajnu splnené.¹⁰

54. Vnútroštátny súd si však myslí, že toto sprístupnenie môže viesť k vzniku ochrany iba v prípade celkového dizajnu modelu FXX K. Toto sprístupnenie neznamena sprístupnenie dizajnov častí, z ktorých sa skladá toto vozidlo. Podľa názoru tohto súdu, ku ktorému sa pripájajú Mansory Design, poľská vláda a Komisia, na to, aby vonkajšia úprava takejto časti výrobku mohla byť sama osebe chránená ako nezapísaný dizajn Spoločenstva, musela by byť *sprístupnená osobitne*. Tento výklad článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 zabezpečuje právnu istotu tým, že

¹⁰ Predovšetkým treba považovať za preukázané, že špecializované kruhy mohli dôvodne vedieť o zverejnení daných fotografií.

umožňuje verejnosti a predovšetkým hospodárskym subjektom, aby na základe vyobrazení sprístupnených nositeľom práv ľahko a jednoznačne určili predmet ochrany, ktorú tento majiteľ požaduje.

55. V praxi teda Ferrari mala podľa ich názoru zverejniť okrem celkových fotografií modelu FXX K aj jedno alebo viac vyobrazení špeciálne zameraných na časť tohto vozidla, pre ktorú ako nezapísaný dizajn Spoločenstva požaduje ochranu, alebo použiť na týchto celkových fotografiách označenie umožňujúce ľahko identifikovať dotknutý dizajn, ako napríklad zafarbenie, kontrasty, šípky alebo aj čiary vymedzujúce dané prvky.

56. S týmto názorom nesúhlasím. Rovnako ako Ferrari, ako aj česká vláda a talianska vláda sa domnievam, že sprístupnenie celkového dizajnu výrobku verejnosti v zmysle článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 môže mať za následok aj sprístupnenie dizajnu časti tohto výrobku. Inými slovami, osobitné sprístupnenie nie je za každých okolností podmienkou toho, aby dizajn takejto časti mohol byť chránený ako nezapísaný dizajn Spoločenstva.

57. V tejto súvislosti v prvom rade podotýkam, že článok 11 nariadenia č. 6/2002 neobsahuje žiadne osobitné pravidlo týkajúce sa sprístupnenia dizajnu časti výrobku.

58. Konkrétnejšie článok 11 ods. 2 tohto nariadenia definuje jednotné kritérium na určenie toho, či došlo k sprístupneniu verejnosti, platné pre všetky dizajny (či už použité alebo začlenené do výrobkov alebo častí výrobku), teda že dizajn „sa uverejnil, vystavil alebo použil pri obchodovaní, alebo inak sprístupnil verejnosti takým spôsobom, že počas bežného obchodovania sa tieto udalosti stali známymi kruhom, ktoré sa špecializujú na daný sektor“.

59. Ako správne zdôraznili Ferrari, ako aj česká vláda a talianska vláda, znenie tohto ustanovenia teda nevyžaduje, aby boli dizajny častí výrobku sprístupnené zvlášť. Nič v tomto znení nevylučuje možnosť, že zverejnenie tohto istého vyobrazenia má za následok sprístupnenie dizajnu výrobku ako celku a sprístupnenie dizajnu častí, z ktorých sa výrobok skladá. Ak by však normotvorca Únie mal taký zámer, mohol formulovať podmienku v tomto zmysle.

60. V druhom rade z toho istého článku 11 ods. 2 vyplýva, že dizajn je „sprístupnený“, keď je zverejnený prostredníctvom udalostí, ktoré počas bežného obchodovania môžu byť „známymi kruhom, ktoré sa špecializujú“¹¹ na daný sektor a pôsobia v rámci Únie. V podstate teda ide o to, či tieto špecializované kruhy mohli vedieť o danom dizajne.¹²

61. Myslím si však, že za určitých okolností sa špecializované kruhy môžu dozvedieť o vonkajšej úprave časti výrobku vtedy, keď je zverejnená celková vonkajšia úprava tohto výrobku, ako to tvrdila Ferrari.

62. Okolnosti sporu vo veci samej poskytujú v tejto súvislosti dobrý príklad. Pripomínam, že aktom sprístupnenia, na ktorý sa odvoláva Ferrari, je zverejnenie dvoch fotografií modelu FXX K, vrátane čelného pohľadu.¹³ Táto fotografia čelného pohľadu odhaľuje okrem iného vonkajšiu úpravu kapoty, ako aj spojlera tohto vozidla.

¹¹ Pozri v súvislosti s pojmom „špecializované kruhy“ rozsudok z 13. februára 2014, H. Gautzsch Großhandel (C-479/12, EU:C:2014:75, body 27 až 30).

¹² Hoci totiž znenie článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 odkazuje na to, či sa *akt sprístupnenia* (zverejnenie, vystavenie, atď.) mohol stať známym špecializovaným kruhom, myslím si, že všeobecnejšie má toto kritérium určiť, či tieto kruhy mohli dôvodne vedieť o danom dizajne. Pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. februára 2014, H. Gautzsch Großhandel (C-479/12, EU:C:2014:75, body 25 a 29).

¹³ Pozri bod 17 vyššie.

63. S výnimkou prípadu, ak niečo iné vyplynie zo skutkového posúdenia, ktoré patrí do právomoci vnútroštátneho súdu, si preto myslím, že prostredníctvom zverejnenia dotknutej fotografie¹⁴ sa špecializované kruhy mohli oboznámiť s dizajnom časti výrobku uvádzanej spoločnosťou Ferrari, vrátane prvku v tvare písmena „V“ v centrálnej časti kapoty Ferrari FXX K. Rovnako zverejnenie bočného pohľadu na toto vozidlo im mohlo umožniť, aby sa oboznámili napríklad s dizajnom ráfikov na kolesách namontovaných na uvedenom vozidle.

64. Samozrejme, ako zdôraznila česká vláda, aby sprístupnenie dizajnu výrobku ako celku verejnosti malo za následok sprístupnenie dizajnu časti tohto výrobku, je nevyhnutné, aby vonkajšiu úpravu tejto časti bolo možné počas tohto sprístupnenia *jasne identifikovať*.¹⁵ Ak to tak nie je, špecializované kruhy sa nemôžu pri tejto príležitosti oboznámiť s týmto dizajnom tak, ako to vyžaduje článok 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002.

65. Inými slovami, keď tak, ako v tomto prípade, akt sprístupnenia spočíva v zverejnení fotografie výrobku, charakteristické znaky dizajnu uvádzanej časti, ako napríklad jej línie, obrysy, farby atď.¹⁶ – musia byť na tejto fotografii *jasne viditeľné*.

66. Je tak zjavné, že napríklad zverejnenie vyobrazenia zadnej časti Ferrari FXX K nemôže mať za následok sprístupnenie dizajnu prvku v tvare písmena „V“ na kapote tohto vozidla. Rovnako sa treba domnievať, že nedochádza k sprístupneniu, keď vonkajšiu úpravu danej časti nemôžu špecializované kruhy na zverejnenom vyobrazení jasne identifikovať najmä preto, že vyobrazenie je príliš malé, nízkej kvality alebo čiastočne skryté iným prvkom.

67. V podstate na tom nie je nič originálne, keďže táto požiadavka jasnosti sa podľa môjho názoru vzťahuje na sprístupnenie *každého* dizajnu v zmysle článku 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002, či už ide o nezložený výrobok, zložený výrobok alebo časť výrobku. V každej situácii totiž platí, že k sprístupneniu verejnosti došlo iba vtedy, ak daný dizajn mohol byť počas bežného obchodovania známy kruhom, ktoré sa špecializujú na daný sektor.¹⁷ Táto podmienka podľa môjho názoru nevyhnutne znamená, že akt sprístupnenia odhaľuje tento dizajn dostatočne *jasne*.

68. V treťom rade z odôvodnení 16 a 25 nariadenia č. 6/2002 vyplýva, že zavedením jednotného právneho titulu, ktorý predstavuje nezapísaný dizajn Spoločenstva, chcel normotvorca Únie s cieľom podpory inovácie¹⁸ chrániť dizajny použité alebo začlenené do výrobkov s krátkou životnosťou na trhu,¹⁹ pre ktoré chceli ich pôvodcovia získať rýchlu a účinnú ochranu bez toho, aby museli znášať zápisné formality.

¹⁴ V tejto súvislosti pripomínam, že je preukázané, že špecializované kruhy mohli vedieť o tomto zverejnení (pozri poznámku pod čiarou 10).

¹⁵ Pozri k analogickému výkladu RUHL, O., TOLKMITT, J.: *Gemeinschafts-geschmackmuster – Taschenkommentar – 3. Auflage*. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, 2019, s. 423.

¹⁶ Pripomínam, že podľa článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 dizajn znamená „vonkajšiu úpravu celku alebo časti výrobku, ktorá vyplýva zo znakov najmä línií, obrysov, farieb, tvaru, textúry a/alebo materiálov samotného výrobku a/alebo jeho zdobenia“.

¹⁷ Pozri poznámku pod čiarou 12.

¹⁸ Vo všeobecnosti chcel normotvorca Únie zavedením jednotného systému dizajnu Spoločenstva ponúknuť priemyselnému vzoru účinnú a jednotnú ochranu na celom území členských štátov, aby podporil príspevok jednotlivých pôvodcov k celkovej významnosti Únie v danej oblasti, ako aj inováciu, vývoj nových výrobkov a investície na ich výrobu. Pozri odôvodnenia 1, 5, 7 a 29 nariadenia č. 6/2002, ako aj rozsudky z 27. septembra 2017, Nintendo (C-24/16 a C-25/16, EU:C:2017:724, bod 73), a z 8. marca 2018, DOCERAM (C-395/16, EU:C:2018:172, bod 28).

¹⁹ Na rozdiel od toho, čo tvrdí poľská vláda, skutočnosť, že nezapísaný dizajn Spoločenstva bol zavedený so zreteľom na výrobky s krátkou životnosťou na trhu – typicky tie, ktorých vonkajšia úprava sa rýchlo mení v závislosti od módy, ako napríklad odevy – nevylučuje, že vonkajšia úprava časti takého vozidla, ako je Ferrari FXX K, ktoré *a priori* nepatrí do tejto kategórie výrobkov, môže byť predmetom ochrany z tohto titulu. V tejto súvislosti stačí uviesť, že normotvorca Únie v nariadení č. 6/2002 neobmedzil typy výrobkov, ktorých vonkajšia úprava môže byť chránená ako nezapísaný dizajn Spoločenstva.

69. Podľa článku 1 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia tak platí, že pokiaľ sú splnené hmotnoprávne podmienky získania ochrany, sú dizajny automaticky chránené ako nezapísané dizajny Spoločenstva od okamihu, keď sú sprístupnené verejnosti za podmienok upravených v článku 11 ods. 2 uvedeného nariadenia bez ďalších formalít.

70. Ako však správne tvrdia Ferrari, ako aj česká vláda a talianska vláda, vyžadovať od pôvodcov, aby sprístupnili zvlášť každú časť svojich výrobkov na to, aby mohli požívať osobitnú ochranu pre dizajny týchto častí, by bolo v rozpore s cieľom jednoduchosti a rýchlosti, ktorý, ako som práve pripomenul, odôvodnil zavedenie nezapísaného dizajnu Spoločenstva.²⁰ Išlo by o prejav formalizmu v rámci režimu, ktorý je považovaný za neformálny.

71. Výklad, ktorý navrhujem, je v štvrtom rade podporený argumentom systematickej povahy.

72. V tejto súvislosti má sprístupnenie dizajnu v nariadení č. 6/2002 dva právne dôsledky. Na jednej strane, ako bolo vidno, toto sprístupnenie môže viesť ku vzniku ochrany ako nezapísaného dizajnu Spoločenstva. Na druhej strane v rámci preskúmania hmotnoprávnych podmienok získania ochrany ako dizajnu Spoločenstva (zapísaný alebo nezapísaný), má skoršie sprístupnenie dizajnu, ktorý je zhodný alebo vyvoláva rovnaký celkový dojem ako dizajn, pre ktorý sa táto ochrana požaduje, za následok „zničenie“ novosti (článok 5 tohto nariadenia) a/alebo osobitého charakteru (článok 6 uvedeného nariadenia) tohto neskoršieho dizajnu a tým vylúčenie uvedenej ochrany. Na účely tohto preskúmania je definícia udalostí predstavujúcich sprístupnenie, nachádzajúca sa v článku 7 ods. 1 toho istého nariadenia, analogická definícii uvedenej v jeho článku 11 ods. 2²¹ Tieto dve ustanovenia obsahujú najmä to isté kritérium týkajúce sa vedomosti špecializovaných kruhov.²² Keďže teda neexistujú skutočnosti, ktoré by naznačovali opačný úmysel normotvorcu Únie, musí byť podmienka sprístupnenia posúdená rovnako podľa jedného aj druhého ustanovenia.

73. Ako však tvrdí Ferrari, ak by mal Súdny dvor v prejednávanej veci rozhodnúť, že zverejnenie fotografie znázorňujúcej výrobok ako celok jeho pôvodcom nepredstavuje sprístupnenie dizajnu časti tohto výrobku, aj keď špecializované kruhy mohli vedieť o tejto fotografii a keď je tento dizajn na nej jasne identifikovateľný, malo by to za následok, že tretia osoba by mohla neskôr sama požadovať jeho ochranu ako dizajnu Spoločenstva. Pôvodné zverejnenie by sa totiž vzhľadom na tento výklad nepovažovalo za skoršie sprístupnenie „ničiace“ novosť v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 6/2002, ktoré by bránilo takejto požiadavke. Takýto výklad by nepodporoval *inováciu* v oblasti dizajnov, ako sa uvádza v odôvodnení 7 tohto nariadenia, ale *kopírovanie* existujúcich dizajnov.²³

74. Naproti tomu, a v piatom rade, ma nepresvedčilo tvrdenie vnútroštátneho súdu, ku ktorému sa pripájajú Mansory Design, poľská vláda a Komisia, podľa ktorého vyššie navrhnutému výkladu bránia požiadavky právnej istoty. Podľa tohto tvrdenia, už uvedeného v bode 54 vyššie, ak by sprístupnenie vonkajšej úpravy vozidla ako celku malo za následok vznik práv vyplývajúcich

²⁰ Pozri rozsudok z 19. júna 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, bod 42).

²¹ Článok 7 ods. 1 nariadenia č. 6/2002 stanovuje: „Na účely uplatnenia článkov 5 a 6, sa dizajn považuje, že bol sprístupnený verejnosti, ak sa zverejnil... alebo ak bol vystavený, použil sa v obchodovaní alebo inak sa zverejnil pred dňom uvedeným v článkoch 5 ods. 1 písm. a) a 6 ods. 1 písm. a) alebo v článkoch 5 ods. 1 písm. b) a 6 ods. 1 písm. b), s výnimkou, ak sa tieto prípady počas bežného obchodovania nemôžu stať známymi kruhom, ktoré sa špecializujú na príslušný sektor a pôsobia v rámci [Únie]...“

²² S jediným rozdielom, že toto kritérium je v prvom ustanovení formulované negatívne a v druhom pozitívne.

²³ V praxi by tento výklad motivoval hospodárske subjekty napríklad k tomu, aby podrobne skúmali vyobrazenia výrobkov uverejnené v špecializovaných časopisoch, aby tam objavili dizajny častí výrobku a prípadne sami požiadali o zápis týchto vonkajších úprav ako dizajnu Spoločenstva.

z nezapísaného dizajnu Spoločenstva k jeho častiam alebo súčastiam, ako napríklad nárazníkom, svetlometom atď., bolo by pre hospodárske subjekty náročné určiť predmet ochrany požadovanej pôvodcom. Hrozilo by, že takáto neistota odradí od inovácie.

75. Aby bolo jasné, zo skutkového hľadiska samozrejme súhlasím s tým, že osobitné sprístupnenie dizajnu časti výrobku umožňuje zvýšiť právnu istotu, či už pre užívateľov alebo pre pôvodcu dotknutého dizajnu. Pôvodcovia tak môžu pristúpiť k takémuto osobitnému sprístupneniu. V takom prípade by mohla Ferrari o to ľahšie preukázať, že v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 mohli mať špecializované kruhy vedomosť o dotknutom dizajne.²⁴

76. Vyžadovať od pôvodcov takéto osobitné sprístupnenie v mene právnej istoty tretích osôb by však podľa môjho názoru nerešpektovalo rovnováhu, ktorú chcel nastoliť normotvorca Únie v rámci režimu nezapísaného dizajnu Spoločenstva, ktorý z *povahy veci* znamená zníženie úrovne tejto istoty v porovnaní s právnou istotou vyplývajúcou zo zapísaného dizajnu Spoločenstva.

77. V tejto súvislosti skutočnosť, že ako som už uviedol, nezapísané dizajny Spoločenstva z povahy veci nie sú predmetom prihlášky, má nevyhnutne za následok určitý stupeň právnej neistoty pre tretie osoby. Hospodárske subjekty tak v tejto oblasti nemajú k dispozícii, ako je to v prípade zapísaných dizajnov, verejný register, ktorý by im umožňoval jasne a presne sa informovať o právach existujúcich k určitému dizajnu.²⁵ Neexistencia zápisu tak sťažuje predchádzajúcu identifikáciu presného predmetu požadovanej ochrany.²⁶ Pôvodca často až v rámci žaloby pre porušenie práv špecifikuje, či sa domáha celkovej vonkajšej úpravy daného výrobku alebo iba vonkajšej úpravy časti tohto výrobku.²⁷

78. Naproti tomu je znížená aj úroveň ochrany, a teda právnej istoty pôvodcu. Na jednej strane je ochrana ponúkaná majiteľovi nezapísaného dizajnu Spoločenstva obmedzená, ako to správne zdôraznila Ferrari. Z hmotnoprávneho hľadiska je v súlade s článkom 19 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 chránený *iba* pred „kopírovaním“ svojho dizajnu.²⁸

79. Na druhej strane trvanie ochrany ponúkanej nezapísaným dizajnom Spoločenstva je relatívne krátke, pretože je podľa článku 11 ods. 1 nariadenia č. 6/2002 obmedzené na tri roky odo dňa prvého sprístupnenia dotknutého dizajnu verejnosti.²⁹

²⁴ Inými slovami špecifické sprístupnenie dizajnu časti výrobku môže pre pôvodcu predstavovať *praktický* prostriedok, ktorým zabezpečí, aby sa tento dizajn stal známy špecializovaným kruhom.

²⁵ Pozri rozsudok z 5. júla 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534, body 52 až 54). Presný predmet ochrany vyplývajúcej zo zapísaného dizajnu musí byť vymedzený práve pri jeho zápise. Hoci teda táto otázka nie je relevantná pre výsledok sporu vo veci samej, je podľa môjho názoru so zreteľom na články 35 a 36 nariadenia č. 6/2002, ktoré sa týkajú zápisu *dizajnu* v jednotnom čísle, vylúčené, aby sa prihláška celkového dizajnu výrobku mohla okrem toho vzťahovať aj na dizajn časti tohto výrobku, ako to zdôraznil aj vnútroštátny súd. Navyše článok 37 tohto nariadenia výslovne upravuje prípad hromadnej prihlášky.

²⁶ Pozri rozsudok z 19. júna 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, bod 43).

²⁷ Žalobca v konaní o porušení práv môže prípadne na tento účel na vyobrazení, ktoré predkladá na podporu svojho návrhu, zvýrazniť požadovaný dizajn pomocou farieb, kontrastov, šípok alebo aj čiar vymedzujúcich daný dizajn. To umožní súdu a žalovanému ľahko pochopiť presný predmet požadovanej ochrany. V tejto súvislosti článok 85 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 stanovuje, že aby mohol žalobca v konaní o žalobe pre porušenie práv využiť domnienku platnosti uvádzaného nezapísaného dizajnu, musí uviesť, v čom má tento dizajn osobitý charakter. Súdny dvor už rozhodol, že táto podmienka práve „vyplýva z nevyhnutnosti, pokiaľ ide o túto... kategóriu, určiť... presný obsah [požadovanej ochrany]“ [rozsudok z 19. júna 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, bod 43)].

²⁸ Pre porovnanie, zapísaný dizajn Spoločenstva ponúka ochranu proti každému „využitíu“, čo je pojem definovaný v článku 19 ods. 1 nariadenia č. 6/2002. V tejto súvislosti z odôvodnenia 21 tohto nariadenia vyplýva, že normotvorca Únie tak chcel poskytnúť tomuto typu dizajnu väčšiu právnu istotu v porovnaní s nezapísaným dizajnom Spoločenstva.

²⁹ Naproti tomu v súlade s článkom 12 nariadenia č. 6/2002 ochrana zapísaného dizajnu Spoločenstva môže dosahovať až 25 rokov odo dňa podania prihlášky.

80. Navyše si nemyslím, že je potrebné zveličovať riziká z pohľadu právnej istoty a inovácie, ktoré so sebou prináša výklad navrhnutý vyššie, podľa ktorého sprístupnenie celkového dizajnu výrobku verejnosti môže mať samo osebe za následok sprístupnenie dizajnu časti tohto výrobku.

81. Na jednej strane totiž, ako som vysvetlil v bodoch 64 až 67 vyššie, kritérium, podľa ktorého sa dizajn musí stať známy špecializovaným kruhom predpokladá, že dizajn časti výrobku možno počas sprístupnenia dizajnu výrobku ako celku *jasne identifikovať*, čo znižuje riziko právnej neistoty.

82. Na druhej strane, pokiaľ ide o inováciu, okrem toho, čo som už vysvetlil v bode 73 vyššie, treba pamätať na to, že v súlade s článkom 19 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia č. 6/2002 sa využívanie nezapísaného dizajnu Spoločenstva treťou osobu bez súhlasu majiteľa nepovažuje za vyplývajúce z „kopírovania“ dotknutého dizajnu, „ak je výsledkom nezávislej tvorby pôvodcu, o ktorom je primerané sa nazdávať, že si nebol vedomý [tohto] dizajnu“.

83. Pôvodcovia tak môžu pokračovať v inováciách bez strachu, že nedopatrením porušia nezapísané dizajny Spoločenstva. Aj keď vytvoria dizajny vyvolávajúce celkový dojem zhodný s dojomom skôr sprístupneného chráneného dizajnu,³⁰ budú môcť preukázať svoju dobromyseľnosť³¹ a vyhnúť sa tak zodpovednosti.

84. V poslednom rade výklad navrhnutý v týchto návrhoch nie je podľa môjho názoru spochybnený ani tvrdením, ktoré uvádzajú Mansory Design, poľská vláda a Komisia, podľa ktorého fotografia, ktorá nezobrazuje len nárokovaný dizajn časti výrobku, ale celkovú vonkajšiu úpravu tohto výrobku, neumožňuje určiť, či tento dizajn spĺňa hmotnoprávne podmienky získania ochrany ako dizajn Spoločenstva.

85. Je pravda, ako rozhodli sudy Únie v konaniach o návrhoch na výmaz zapísaných dizajnov Spoločenstva,³² že na posúdenie novosti a osobitného charakteru nárokovaného dizajnu treba, aby ho bolo možné spoľahlivým spôsobom porovnať so skorším dizajnom, na ktorý sa odvoláva navrhovateľ výmazu. Na tento účel je podstatné mať k dispozícii vyobrazenie skoršieho dizajnu, ktoré ho umožňuje presne a s istotou identifikovať. Navrhovateľ výmazu teda musí predložiť jedno alebo viac presných a úplných vyobrazení uvedeného dizajnu.³³ Rovnako je nevyhnutné mať k dispozícii vyobrazenie nárokovaného dizajnu, ktoré je v kvalite dostatočnej na jasné rozlíšenie detailov predmetu požadovanej ochrany.³⁴

86. Podľa môjho názoru však fotografia zobrazujúca vonkajšiu úpravu výrobku ako celku umožňuje vykonať také porovnanie, pokiaľ ide o dizajn časti tohto výrobku vtedy, keď, ako som uviedol v bodoch 64 až 66 vyššie, sú charakteristické znaky tohto dizajnu na tejto fotografii *jasne viditeľné*. Takéto vyobrazenie umožňuje vnímať uvedený dizajn, rozlíšiť jeho prípadne estetické

³⁰ Pozri článok 10 nariadenia č. 6/2002, ako aj body 94 a 95 nižšie.

³¹ Spresňujem, že bremeno preukázať, že napadnuté využívanie vyplýva z „kopírovania“ nezapísaného dizajnu Spoločenstva, nesie jeho majiteľ, zatiaľ čo žalovanému prináleží, aby preukázal, že toto využívanie „je výsledkom nezávislej tvorby“. Pozri rozsudok z 13. februára 2014, H. Gautzsch Großhandel (C-479/12, EU:C:2014:75, bod 41).

³² Pozri článok 24 a nasl. nariadenia č. 6/2002. Z článku 24 ods. 3 tohto nariadenia vyplýva, že pokiaľ ide o nezapísaný dizajn Spoločenstva, dodržanie hmotnoprávných podmienok získania ochrany preskúma súd v prípade vzájomného návrhu na výmaz podaného žalovaným v konaní o žalobe pre porušenie práv k danému dizajnu Spoločenstva.

³³ Pozri najmä rozsudky z 21. septembra 2017, Easy Sanitary Solutions a EUIPO/Group Nivelles (C-361/15 P a C-405/15 P, EU:C:2017:720, body 64 a 65), a z 24. októbra 2019, Atos Medical/EUIPO – Andreas Fahl Medizintechnik-Vertrieb (Lekárske náplasti) (T-559/18, neuverejnený, EU:T:2019:758, body 40 a 43).

³⁴ O prihláškach dizajnov pozri článok 4 ods. 1 písm. e) nariadenia Komisie (ES) č. 2245/2002 z 21. októbra 2002, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 o dizajnoch spoločenstva (Ú. v. ES L 341, 2002, s. 28; Mim. vyd. 13/031, s. 14), a rozsudok z 5. júla 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534, body 47 až 55).

rozdiely alebo rozdiely v zdobení v porovnaní so skorším dizajnom a tak posúdiť jeho novosť, ako aj osobitý charakter. Naproti tomu to neplatí, keď je vyobrazenie príliš malé, nízkej kvality alebo keď je na ňom požadovaný dizajn čiastočne skrytý iným prvkom.³⁵

87. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prvú otázku odpovedal, že článok 11 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 sa má vykladať v tom zmysle, že sprístupnenie celkového dizajnu výrobku, ako napríklad vonkajšej úpravy vozidla, verejnosti má za následok, že verejnosti je sprístupnený aj dizajn časti tohto výrobku, ako napríklad vonkajšia úprava niektorých prvkov karosérie tohto vozidla, pokiaľ možno dizajn časti výrobku počas tohto sprístupnenia jasne identifikovať.

B. O možnosti požadovať ochranu pre dizajn „časti výrobku“ v zmysle článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 (druhá otázka)

88. Ak Súdny dvor odpovie na prvú otázku kladne, ako mu to navrhujem, vnútroštátny súd sa vo svojej druhej otázke pýta na právne kritérium, ktoré sa má použiť pri preskúmaní osobitého charakteru v zmysle článku 4 ods. 2 písm. b) a článku 6 ods. 1 nariadenia č. 6/2002 na účely určenia celkového dojmu, ktorý vyvoláva dizajn súčastí začlenených do zloženého výrobku, ako sú napríklad prvky karosérie vozidla.

89. V bodoch 43 až 51 vyššie som vysvetlil dôvody, pre ktoré podľa môjho názoru v prejednávanej veci nezáleží na tom, či sa časť modelu Ferrari FXX K, ktorej vonkajšej úpravy ako nezapísaného dizajnu Spoločenstva sa domáha táto spoločnosť, skladá zo „súčastí“ začlenených do „zloženého výrobku“. V tejto časti budem teda naďalej odkazovať na pojem „časť výrobku“.

90. Na správne pochopenie tejto druhej otázky sa vyžaduje niekoľko všeobecných vysvetlení.

91. Ako som uviedol v bode 36 vyššie, medzi hmotnoprávnymi podmienkami, ktoré musí spĺňať dizajn na to, aby bol chránený ako (zapísaný alebo nezapísaný) dizajn Spoločenstva, sa nachádza „osobitý charakter“. V súlade s článkom 6 nariadenia č. 6/2002 platí, že dizajn má „osobitý charakter“, ak sa celkový dojem, ktorý vyvoláva u informovaného užívateľa,³⁶ odlišuje od celkového dojmu vyvolaného u takéhoto užívateľa akýmkoľvek iným dizajnom, ktorý už bol skôr sprístupnený verejnosti.

92. Ako už bolo vysvetlené v bode 85 vyššie, posúdiť dodržanie tejto podmienky znamená porovnať nárokaný dizajn so skorším dizajnom.

93. Ako vyplýva zo znenia uvedeného článku 6, konkrétnejšie ide o porovnanie „celkového dojmu“ vyvolávaného každým z kolidujúcich dizajnov. Inými slovami, treba overiť, či sú tieto dizajny *celkovo podobné*. Je teda zohľadnený súhrn ich znakov, pričom nie je možné porovnať iba

³⁵ Na rozdiel od toho, čo tvrdí Mansory Design, situácia, o ktorú ide v prejednávanej veci, nie je v ničom porovnateľná so situáciou, o ktorej sa rozhodlo v rozsudku z 21. septembra 2017, Easy Sanitary Solutions a EUIPO /Group Nivelles (C-361/15 P a C-405/15 P, EU:C:2017:720, body 68 a 69). V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že od Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) nemožno vyžadovať, aby pri porovnaní kolidujúcich dizajnov kombinoval jednotlivé prvky jedného alebo viacerých skorších dizajnov s cieľom získať úplnú vonkajšiu úpravu tohto dizajnu z dôvodu, že prináleží navrhovateľovi vymazať, aby predložil úplne vyobrazenie tohto skoršieho dizajnu a že každá prípadná kombinácia nevyhnutne znamená približné odhady. Podľa výkladu, ktorý navrhujem, totiž súd nemusí náhodne kombinovať prvky, ktoré sú vyobrazené oddelene. Má jednoducho posúdiť dizajn vyobrazený úplne a jasne viditeľný na časti fotografie, ktorú mu predložil žalobca, ktorý podal žalobu pre porušenie práv.

³⁶ Pozri v súvislosti s definíciou pojmu „informovaný užívateľ“ rozsudky z 20. októbra 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679, bod 59), ako aj z 21. septembra 2017, Easy Sanitary Solutions a EUIPO/Group Nivelles (C-361/15 P a C-405/15 P, EU:C:2017:720, body 124 a 125).

časti každého dizajnu. V dôsledku toho rozdiely v detailoch, ba dokonca veľké rozdiely, ktoré sú však koncentrované iba na časti nárokovaného dizajnu, nemusia postačovať na preukázanie toho, že tento dizajn vyvoláva „celkový dojem“, ktorý je odlišný od celkového dojmu vyvolávaného skorším dizajnom, a teda na preukázanie jeho „osobitého charakteru“³⁷.

94. Rovnaká logika sa *mutatis mutandis* uplatňuje v oblasti porušovania práv. V tejto súvislosti článok 10 nariadenia č. 6/2002 stanovuje, že ochrana poskytovaná dizajnom Spoločenstva „zahrňuje akýkoľvek dizajn, ktorý nevyvoláva u informovaného užívateľa odlišný celkový dojem“³⁸.

95. Z toho vyplýva, že porovnanie kolidujúcich dizajnov sa aj tu musí vykonať so zreteľom na celkovú vonkajšiu úpravu predstavujúcu chránený dizajn, pričom nie je možné porovnávať iba jednu časť tohto dizajnu s napadnutým dizajnom. Znovu platí, že aj keď je napadnutý dizajn zhodný s časťou chráneného dizajnu, je možné, že „celkové dojmy“, ktoré vyvolávajú tieto dva dizajny, sú odlišné a že preto nedochádza k porušeniu práv.³⁹

96. Tieto predpoklady sa môžu potvrdiť zvlášť vtedy, keď je predmetom nárokovaného dizajnu Spoločenstva *celková vonkajšia úprava výrobku*. Ak napríklad pôvodca nechal zapísať celkový dizajn bábiky⁴⁰ a tretia osoba bez jeho súhlasu predáva model, ktorý má síce rôzne odlišnosti, ale podobnú hlavu, porušenie práv možno nebude uznané. Táto čiastočná podobnosť totiž nemusí byť dostatočná na preukázanie zhodného „celkového dojmu“.

97. V tejto súvislosti, ako to bolo rozoberané v celých týchto návrhoch, normotvorca Únie umožnil pôvodcom, aby v súlade s článkom 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 chránili ako dizajn Spoločenstva *špecifický predmet*, a to vonkajšiu úpravu „časti výrobku“⁴¹.

98. Keď sa teda vrátim k príkladu uvedenému v bode 96 vyššie, pôvodca si môže vybrať, že bude požadovať ochranu iba vonkajšej úpravy hlavy bábiky. Tým zvýši stupeň ochrany dizajnu tejto „časti výrobku“ a najmä maximalizuje svoje šance, že dôjde k uznaniu porušenia práv, ktoré sa ho týka. Vyhne sa totiž porovnaniu celkových dojmov vyvolávaných celkovým dizajnom konkurenčných bábik. Zohľadní sa iba *vonkajšia úprava hlavy*, ktorá je predmetom dizajnu Spoločenstva. Pri porovnaní vonkajšej úpravy hláv týchto bábik sa porušenie práv stane očividným.⁴²

³⁷ Pozri odôvodnenie 14 nariadenia č. 6/2002, ako aj PASSA, J., *Droit de la propriété industrielle*, zv. I, 2. vydanie, Paris: LGDJ, 2009, s. 934. V tomto zmysle Všeobecný súd ustáleno rozhoduje, že „osobitý charakter dizajnu vyplýva z celkového dojmu rozdielu alebo absencie ‚dĕja vu‘ z pohľadu informovaného užívateľa vo vzťahu k existujúcim dizajnom bez zohľadnenia rozdielov, ktoré sú naďalej nedostatočne výrazné na to, aby ovplyvnili celkový dojem, hoci idú nad rámec nevýznamných detailov, avšak s prihliadnutím na rozdiely, ktoré sú dostatočne výrazné na to, aby vznikli odlišné celkové dojmy“ [rozsudok zo 17. mája 2018, Basil/EUIPO – Artex (Košíky na bicykle) (T-760/16, EU:T:2018:277, bod 77, ako aj citovaná judikatúra)]. Všeobecný súd rovnako rozhodol, že porovnanie celkových dojmov vyvolávaných kolidujúcimi dizajnami „musí byť syntetické a nemôže sa obmedziť na analytické porovnanie výpočtu podobností a rozdielov“ [rozsudok z 8. júla 2020, Glimarpol/EUIPO – Metar (Pneumatický nástroj) (T-748/18, neuvverejnený, EU:T:2020:321, bod 47, ako aj citovaná judikatúra)].

³⁸ S výhradou toho, že ako bolo uvedené v bode 78 vyššie, v oblasti nezapísaného dizajnu Spoločenstva je majiteľ chránený iba proti „kopírovaniu“ v zmysle článku 19 ods. 2 nariadenia č. 6/2002.

³⁹ Pozri PASSA, J.: c. d., s. 1004.

⁴⁰ K tomuto príkladu pozri PASSA, J.: c. d., s. 1004 a 1115.

⁴¹ Komisia okrem toho na Súdnom dvore tvrdila, že tu ide o „základný aspekt“ režimu dizajnov Únie.

⁴² V tejto súvislosti *nezapísaný* dizajn Spoločenstva ponúka pôvodcovi flexibilitu, ktorú mu neponúka *zapísaný* dizajn Spoločenstva. V prípade zapísaného dizajnu Spoločenstva je predmet ochrany, teda požadovaný dizajn, striktne definovaný v prihláške (pozri poznámku pod čiarou 25). Aby som znovu použil rovnaký príklad, ak sa pôvodca rozhodne nenechať si zapísať dizajn hlavy bábiky, ale dizajn celej bábiky, bude sa porušenie práv posudzovať vo vzťahu k dizajnu celej bábiky. V takom prípade sa naproti tomu pôvodca bude môcť odvolávať na nezapísaný dizajn Spoločenstva spočívajúci vo vonkajšej úprave iba hlavy, pokiaľ bola sprístupnená pred menej ako tromi rokmi v súlade s článkom 11 nariadenia č. 6/2002 a sama osebe spĺňa hmotnoprávne podmienky upravené v tomto nariadení. Pozri PASSA, J.: c. d., s. 1004 a 1115.

99. Predchádzajúce vysvetlenia podľa môjho názoru pripomínajú okolnosti veci samej. Pripomínam totiž, že Ferrari sa na podporu svojej žaloby pre porušenie práv subsidiárne odvolávala okrem iného na nezapísaný dizajn Spoločenstva vzťahujúci sa na celkový vzhľad Ferrari FXX K.⁴³ Podľa môjho chápania rozhodnutia vnútroštátneho súdu sa však odvolací súd pri porovnaní tohto dizajnu s celkovou vonkajšou úpravou modelu Mansory Siracusa 4XX⁴⁴ v podstate domnieval, že tieto dva dizajny nevyvolávajú rovnaký „celkový dojem“ v zmysle článku 10 nariadenia č. 6/2002⁴⁵ – a to napriek vizuálnym podobnostiam týkajúcim sa najmä prvku v tvare písmena „V“ na kapote a dvojvrstvového spojlera. Keď sa teda Ferrari odvoláva na nezapísaný dizajn Spoločenstva vzťahujúci sa na vonkajšiu úpravu danej časti FXX K, chce maximalizovať svoje šance, že v tomto prípade dôjde k uznaniu porušenia práv.

100. S prihliadnutím na tieto vysvetlenia si myslím, že vo svojej druhej otázke sa vnútroštátny súd pýta na to, či je obmedzená možnosť pôvodcov rozdeliť celkovú vonkajšiu úpravu ich výrobkov na rôzne dizajny „častí výrobku“, z ktorých každá je osobitne chránená ako dizajn Spoločenstva, aby tak maximalizovali úroveň ochrany, ktorú požívajú.

101. Táto otázka je o to relevantnejšia, že vo veci samej sa odvolací súd domnieval, že nezapísaný dizajn Spoločenstva, na ktorý sa hlavne odvolávala Ferrari, vzťahujúci sa na časť jej modelu FXX K zahŕňajúcu najmä prvok v tvare písmena „V“ na kapote a dvojvrstvový spojler, *neexistoval* z dôvodu, že táto časť nevykazuje „určitú samostatnosť“ a „určitú ucelenosť tvaru“ a že bola žalobkyňou vo veci samej vymedzená ľubovoľne.

102. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu obsahuje len málo vysvetlení, ako treba chápať výrazy „samostatnosť“ a „ucelenosť tvaru“. Podľa môjho chápania ide v judikatúre nemeckých súdov o kumulatívne podmienky pre uplatňovanie nároku na dizajn Spoločenstva vzťahujúci sa na vonkajšiu úpravu „časti výrobku“. Podmienka „samostatnosti“ sa podľa môjho názoru vzťahuje na to, či sa vonkajšia úprava časti odlišuje alebo naopak úplne splýva s vonkajšou úpravou výrobku zohľadňovaného ako celok. Podmienka „ucelenosti“ sa vzťahuje na to, či nárokovaný čiastočný dizajn predstavuje kompletný celok. Konkrétne v tomto prípade odvolací súd považoval vymedzenie vykonané spoločnosťou Ferrari za „ľubovoľné“ z dôvodu, že do neho nezahrnula svetlomety a bočné konce spojlera FXX K, teda prvky, ktoré predstavujú „oči“ a „čeluste“ tohto vozidla, ak použijem metaforu „črť tváre“ uvádzanú spoločnosťou Ferrari.⁴⁶ Tieto podmienky majú v konečnom dôsledku určiť, či požadovaná vonkajšia úprava časti výrobku vyvoláva „celkový dojem, ktorý je samostatný vo vzťahu k celkovému tvaru“.

103. V prejednávanej veci je teda nevyhnutné určiť, či na to, aby vonkajšia úprava časti výrobku mohla byť predmetom osobitného dizajnu Spoločenstva, odlišného od dizajnu, ktorý prípadne chráni celkovú vonkajšiu úpravu tohto výrobku, musí táto vonkajšia úprava skutočne vykazovať takúto „samostatnosť“ a „ucelenosť“.

104. Podľa môjho názoru odpoveď na túto otázku nevyplýva z výkladu pojmu „osobitý charakter“ v zmysle článku 6 nariadenia č. 6/2002. Tento pojem totiž neupravuje vzťahy medzi dizajnom výrobku a dizajnami častí, z ktorých sa výrobok skladá, ale, ako som uviedol v bode 92 vyššie, vzťah medzi týmito dizajnami a inými skoršími dizajnami. Uvedený pojem preto nie je relevantný pri určení, či v rámci vozidla Ferrari FXX K môže vonkajšia úprava časti zloženej najmä z prvku

⁴³ Pozri bod 25 vyššie.

⁴⁴ Pozri bod 21 vyššie.

⁴⁵ Pozri bod 29 vyššie.

⁴⁶ Pozri bod 23 vyššie. Naopak podľa môjho chápania napríklad maska chladiča ako kompletný celok vykazuje takúto „ucelenosť“.

v tvare písmena „V“ na kapote a dvojvrstvého spojera predstavovať dizajn „časti výrobku“ v zmysle článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002, ktorý je odlišný od celkového dizajnu tohto vozidla.

105. Naopak túto odpoveď treba podľa môjho názoru nájsť v samotnej definícii pojmu „dizajn“ uvedenej v článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002.

106. V tejto súvislosti pripomínam, že táto definícia odkazuje na „vonkajšiu úpravu celku alebo časti výrobku, ktorá vyplýva zo znakov najmä línií, obrysov, farieb, tvaru, textúry a/alebo materiálov samotného výrobku a/alebo jeho zdobenía“.

107. Z tejto definície možno vyvodiť viaceré kritériá. Keďže pojem „časť“ výrobku v nej nie je spresnený, v súlade s jeho obvyklým významom v bežnom jazyku⁴⁷ ho treba chápať ako výsek z „celku“ tvoreného výrobkom. Okrem toho na to, aby bol tento výsek chránený ako dizajn, musí mať vonkajšiu úpravu, teda z povahy veci musí byť *viditeľný*.⁴⁸ Navyše, ako tvrdí Ferrari, uvedený výsek z celku musí byť vymedzený *osobitými líniami, obrysami, farbami, tvarmi alebo textúrou*.

108. Mal by Súdny dvor k týmto kritériám pridať kritériá týkajúce sa „samostatnosti“ a „ucelenosti“ navrhované vnútroštátnym súdom?

109. Je pravda, že Všeobecný súd vo svojom rozsudku Buck-Chemie/EUIPO – Henkel (Čistiaci blok na WC)⁴⁹ zohľadnil kritériá veľmi podobné takto navrhovaným kritériám.

110. V tejto veci podnik podal prihlášku dizajnu časti čistiaceho bloku na WC zodpovedajúcej štyrom guľičkám čistiaceho prostriedku obsiahnutým v tomto bloku. Jeho konkurent podal návrh na výmaz tohto dizajnu najmä z dôvodu nedostatku novosti a osobitého charakteru. V tomto rámci navrhovateľ výmazu predložil ako skoršie dizajny predovšetkým vonkajšiu úpravu štyroch, do radu zoradených loptičiek, ľubovoľne vybraných na fotografii bazéna s loptičkami, ktorý obsahoval tieto loptičky medzi desiatkami ďalších, a vonkajšiu úpravu radu guľičiek vyňatého z celkového vyobrazenia hlavolamu. Všeobecný súd sa však v podstate domnieval, že tieto skoršie dizajny *neexistovali*, keď rozhodol, že uvádzané „časti výrobku“ nemali „nezávislú povahu“ a nemohli „byť oddelené od celkového dojmu vyvolávaného výrobkom vnímaným v jeho celosti“⁵⁰.

111. V tomto rámci Všeobecný súd ešte rozhodol, že „na to, aby relevantné prvky tvorili osobitný dizajn, odlišný od dizajnu hlavného výrobku, *musia byť osobitne zdôraznené a brániť tak vnímaniu hlavného výrobku ako celku*“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Naopak rad guľičiek vyňatý z vyobrazenia hlavolamu predloženého navrhovateľom výmazu „bol neoddeliteľnou súčasťou celej hry a jej vyobrazenia“ a nebol „zvlášť zvýraznený“⁵¹.

112. Mám však určité výhrady voči myšlienke zaviesť prostredníctvom výkladu v tak citlivej oblasti, ako je oblasť dizajnu Spoločenstva na účely vymedzenia častí výrobku, ktorých vonkajšia úprava môže byť predmetom špecifickej ochrany, také nepísané kritériá, ako sú kritériá „samostatnosti“ a „ucelenosti“.

⁴⁷ Pozri analogicky rozsudok z 20. decembra 2017, Acacia a D'Amato (C-397/16 a C-435/16, EU:C:2017:992, bod 64, ako aj citovaná judikatúra).

⁴⁸ Ak časť výrobku predstavuje súčasť zloženého výrobku v zmysle článku 3 písm. c) nariadenia č. 6/2002, musí byť vonkajšia úprava tejto súčasti navyše viditeľná „počas bežného užívania výrobku“.

⁴⁹ Rozsudok z 22. novembra 2018 (T-296/17, neuverejnený, EU:T:2018:823).

⁵⁰ Rozsudok z 22. novembra 2018, Čistiaci blok na WC (T-296/17, neuverejnený, EU:T:2018:823, body 51 a 52).

⁵¹ Rozsudok z 22. novembra 2018, Čistiaci blok na WC (T-296/17, neuverejnený, EU:T:2018:823, bod 52). Pozri analogicky aj rozsudok z 25. októbra 2013, Merlin a i./ÚHVT – Dusyma (Hry) (T-231/10, neuverejnený, EU:T:2013:560, body 34 a 35).

113. Ako to v podstate tvrdili Ferrari, ako aj česká vláda a talianska vláda, okrem toho, že tieto kritériá nestanovil normotvorca Únie, si viem ťažko predstaviť, ako by mohli zvýšiť úroveň právnej istoty. Za akých podmienok sa totiž treba domnievať, že dizajn časti výrobku spĺňa tieto požiadavky „samostatnosti“ a „ucelenosti“?

114. V tejto súvislosti najmä uvádzam, že v súlade s článkom 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 môže byť „časť výrobku“ vymedzená zdobením výrobku. Pýtam sa teda, ako by sa uvedené kritériá mali uplatniť v takomto prípade. Rovnako v prípade bábiky uvedenom v bode 96 vyššie, do akej miery by vonkajšia úprava hlavy tejto bábiky vykazovala určitú „ucelenosť“ a určitú „samostatnosť“ vo vzťahu k vonkajšej úprave zvyšku jej tela? Malo by sa to líšiť v závislosti od toho, či ide o bábiku typu Barbie alebo ruskú bábiku? A čo v prípade prvkov karosérie vozidla? V absolútnom ponímaní takýto prvok nie je nikdy skutočne samostatný od zvyšku karosérie, pretože prispieva k jej estetickému vzhľadu.

115. Napriek tomu môžu byť prieskumnému pracovníkovi alebo súdu samozrejme predložené úplne ľubovoľné vymedzenia častí výrobku, ako to preukazuje vec nazývaná Čistiaci blok na WC.⁵²

116. Riešenie tohto typu pokusov však podľa môjho názoru nespočíva v prijatí dodatočných kritérií, ale jednoducho v tom, že prieskumný pracovník alebo súd dôsledne uplatní kritériá vyplývajúce z definície „dizajnu“ v zmysle článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002. Ako som uviedol v bode 107 vyššie, časť výrobku musí byť vymedzená najmä jej osobitou vonkajšou úpravou – jej líniami, obrysami, farbou, atď.⁵³ Stručne povedané, musí ísť o dizajn, ktorý je identifikovateľný ako taký a ktorý môže byť sám osebe predmetom posúdenia podmienok získania ochrany. Môžem preto súhlasiť s posúdením vnútroštátneho súdu, podľa ktorého vonkajšia úprava časti musí byť schopná sama osebe vyvolať „celkový dojem“ a preto nemôže úplne splývať s vonkajšou úpravou celého výrobku. Dizajn Spoločenstva, ktorého predmet nezodpovedá tejto definícii, musí byť vymazaný⁵⁴ – alebo presnejšie, vyhlásený za *neexistujúci*.

117. Vo všeobecnosti sa domnievam, že prieskumný pracovník alebo súd musí dbať na to, aby ako samostatný dizajn Spoločenstva nebolo možné požadovať časti výrobku, ktoré sú skutočne nepodstatné alebo úplne ľubovoľné. Navyše podľa môjho názoru, keď pôvodca umelo rozdelí vonkajšiu úpravu výrobku s jediným cieľom obísť test „celkového dojmu“ stanovený v článku 6 a v článku 10 nariadenia č. 6/2002, možno jeho správanie posúdiť ako zneužitie práva.⁵⁵

118. Vo veci samej prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či nezapísané dizajny Spoločenstva, na ktoré sa odvoláva Ferrari, zodpovedajú definícii „dizajnu“ v zmysle článku 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002, vysvetlenej v bodoch 107 a 117 vyššie. Považujem však za vhodné poskytnúť v tejto súvislosti niekoľko užitočných informácií.

119. Na tento účel podotýkam, že časť modelu FXX K, ktorej vonkajšiu úpravu požaduje Ferrari ako nezapísaný dizajn Spoločenstva, zložená z prvku v tvare písmena „V“ na kapote FXX K, z prvku v tvare plutvy, ktorý vyčnieva zo stredu tohto prvého prvku a smeruje pozdĺžne („Strake“), z dvojvrstvového predného spojlera zabudovaného do nárazníka a zo stredového

⁵² Rozsudok z 22. novembra 2018 (T-296/17, neuverejnený, EU:T:2018:823).

⁵³ Naproti tomu, ako tvrdí Ferrari, časť nepotrebuje byť „štruktúrne nezávislá“ od výrobku.

⁵⁴ Pozri článok 25 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 6/2002.

⁵⁵ Pripomínam, že zákaz zneužitia práva je všeobecnou zásadou práva Únie. Podľa judikatúry Súdneho dvora dôkaz takéhoto zneužitia vyžaduje na jednej strane súhrn objektívnych okolností, z ktorých vyplýva, že napriek formálnemu dodržaniu podmienok stanovených právnou úpravou Únie, cieľ sledovaný touto právnou úpravou nebol dosiahnutý a na druhej strane subjektívny prvok spočívajúci v úmysle získať výhodu vyplývajúcu z právnej úpravy Únie tým, že sa umelo vytvorila podmienka vyžadovaná na jej získanie. Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Altun a i. (C-359/16, EU:C:2017:850, poznámka pod čiarou 45).

vertikálneho prepojovacieho mostíka, ktorý spája predný spojler s prednou kapotou, je výsekom z tohto vozidla. Tento výsek je viditeľný, čo konštatoval už vnútroštátny súd. Okrem toho si myslím, že je vymedzený osobitými líniami, obrysami, farbami a tvarmi. Rovnako ako Ferrari sa najmä domnievam, že tieto jednotlivé prvky možno vnímať ako jeden celok charakteristicky pripomínajúci prednú časť vozidla Formuly 1.⁵⁶

120. Ak by mal vnútroštátny súd rovnaký názor, bude musieť následne overiť, či vonkajšia úprava požadovanej časti výrobku sama osebe spĺňa podmienky na získanie ochrany ako dizajn Spoločenstva. Kritériá, ktoré treba uplatniť pri posúdení týchto podmienok, musia byť tie isté ako pre každý dizajn. Predovšetkým pri určení celkového dojmu vyvolávaného dizajnom časti výrobku na účely posúdenia „osobitého charakteru“ alebo porušenia práv je potrebné zohľadniť iba vonkajšiu úpravu tejto časti nezávisle od celkového dojmu, ktorý vyvoláva výrobok zohľadňovaný ako celok.

121. Vzhľadom na uvedené navrhujem Súdnemu dvoru, aby na druhú otázku odpovedal, že článok 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 sa má vykladať v tom zmysle, že „vonkajšiu úpravu... časti výrobku“ v zmysle tohto ustanovenia, ktorá môže byť predmetom ochrany ako dizajn Spoločenstva, predstavuje viditeľný výsek z výrobku, vymedzený osobitými líniami, obrysami, farbami, tvarmi alebo textúrou. Pri preskúmaní, či daný dizajn spĺňa túto podmienku, netreba uplatniť dodatočné kritériá, ako napríklad „samostatnosť“ alebo „ucelenosť tvaru“.

V. Návrh

122. S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálne otázky, ktoré položil Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), odpovedal takto:

1. Článok 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva sa má vykladať v tom zmysle, že sprístupnenie celkového dizajnu výrobku, ako napríklad vonkajšej úpravy vozidla, verejnosti má za následok, že verejnosti je sprístupnený aj dizajn časti tohto výrobku, ako napríklad vonkajšia úprava niektorých prvkov karosérie tohto vozidla, pokiaľ možno dizajn časti výrobku počas tohto sprístupnenia jasne identifikovať.
2. Článok 3 písm. a) nariadenia č. 6/2002 sa má vykladať v tom zmysle, že „vonkajšiu úpravu... časti výrobku“ v zmysle tohto ustanovenia, ktorá môže byť predmetom ochrany ako dizajn Spoločenstva, predstavuje viditeľný výsek z výrobku, vymedzený osobitými líniami, obrysami, farbami, tvarmi alebo textúrou. Pri preskúmaní, či daný dizajn spĺňa túto podmienku, netreba uplatniť dodatočné kritériá, ako napríklad „samostatnosť“ alebo „ucelenosť tvaru“.

⁵⁶ Pozri bod 23 vyššie.